

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

În cadrul negocierilor pentru aderarea la Uniunea Europeană, România și-a asumat, în privința capitolului 2 de negocieri – “Libera circulație a persoanelor”, transpunerea în legislația română a celor două directive sectoriale – Directiva nr.77/249/CEE privind facilitarea exercitării efective de către avocați a libertății de a presta servicii, respectiv Directiva nr.98/5/CEE privind facilitarea exercitării în mod permanent a profesiei de avocat în alt stat membru decât cel în care a fost obținută calificarea -, precum și a Directivei nr.89/48/CEE privind recunoașterea calificărilor profesionale obținute în urma finalizării studiilor superioare cu o durată de minim trei ani în ceea ce privește recunoașterea în România a diplomei de avocat.

Pentru aceste motive, transpunerea directivelor menționate s-a realizat prin introducerea în Legea nr.51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a unui capitol nou, referitor la exercitarea în România a profesiei de către avocații care au obținut calificarea profesională într-unul din statele membre ale Uniunii Europene.

Capitolul astfel introdus a fost structurat în trei secțiuni: o secțiune de dispoziții comune, o secțiune aplicabilă avocaților care își exercită cu caracter permanent activitatea în România și care au obținut calificarea profesională într-unul din statele membre ale Uniunii Europene și care se stabilesc în România, precum și o secțiune privind exercitarea activității de avocat prin prestarea de servicii.

În ceea ce privește dispozițiile comune, acestea sunt aplicabile avocaților provenind din statele membre ale Uniunii Europene și care își exercită profesia fie prin desfășurarea de activități independente, fie ca avocați salariați în statul membru de origine și în România, precum și prin prestarea de servicii.

În vederea asigurării unui limbaj comun cu dispozițiile comunitare transpuse sunt definite noțiunile utilizate în cuprinsul reglementării.

În continuare, este recunoscută posibilitatea pentru avocații care profesează în România cu titlul profesional din țara de origine de a desfășura aceleași activități profesionale ca și avocații care profesează cu titlul profesional obținut în România și de a acorda asistență juridică privind dreptul statului membru de origine, dreptul comunitar, internațional, precum și dreptul românesc, cu respectarea regulilor de procedură aplicabile în fața instanțelor române și fără verificarea cunoștințelor, ca în cazul celorlalți avocați străini.

De asemenea, în exercitarea activității, avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene vor folosi titulatura din țara de origine, exprimată în limba oficială sau într-una din limbile oficiale ale statului membru de origine respectiv.

Cu toate acestea, și în concordanță cu prevederile celor două directive sectoriale, autoritatea română competentă poate cere unui avocat care profesează cu titlul profesional din țara de origine să indice gruparea profesională din care face parte în statul membru de origine sau autoritatea judiciară în raport cu care este îndreptățit să-și exercite profesia potrivit legii din statul membru de origine. De asemenea, autoritatea competentă poate cere unui avocat care profesează cu titlul profesional din țara de origine să menționeze, ca referință, înregistrarea sa la autoritatea competentă din acea țară.

Legea cuprinde, de asemenea, și posibilitatea ca avocații înscriși în România cu titlul profesional din țara de origine să poată profesa ca salariați în oricare dintre formele de organizare a profesiei permise pentru avocații care profesează cu titlul profesional obținut în România.

Avocații care vor profesa în România cu titlul profesional din statul membru de origine se vor supune aceluiași reguli de conduită profesională, precum și de răspundere disciplinară prevăzute în lege și în statutul profesiei, ca și avocații care profesează cu titlul profesional obținut în România, în ceea ce privește activitățile desfășurate pe teritoriul țării.

În secțiunea dedicată dispozițiilor comune este cuprinsă, de asemenea, și transpunerea art. 4 lit. b) al Directivei nr. 89/48/CEE privind recunoașterea calificărilor profesionale obținute în urma finalizării studiilor superioare cu o durată de minim trei ani în ceea ce privește recunoașterea diplomei de avocat.

Astfel, aceste dispoziții se aplică atât avocaților care-și exercită dreptul de stabilire pe teritoriul României, cât și celor care își desfășoară activitatea în România prin prestare de servicii.

Recunoașterea diplomei de avocat obținută într-un stat membru se realizează, la cererea persoanei interesate, de către o comisie organizată de către Uniunea Națională a Barourilor din România și după susținerea, la alegerea solicitantului, a unui examen sau efectuarea unei perioade de stagiu de trei ani în domeniul dreptului românesc.

Directiva nr. 89/48/CEE a fost însă, completată, prin Directiva nr. 2001/19, care se găsește transpusă la art.4 lit. b). Astfel, în vederea determinării conținutului examenului sau al perioadei de stagiu, comisia va evalua pregătirea și experiența profesională dobândite de către solicitant pentru a determina dacă experiența profesională dobândită de solicitant este de natură a acoperi în tot sau în parte diferențele existente între dreptul românesc și cel al statului membru de origine în care a fost obținută diploma. Pe baza acestei evaluări prealabile, se va determina complexitatea probelor pe care solicitantul va trebui să le susțină în vederea recunoașterii diplomei sale în România.

Recunoașterea diplomelor nu înlătură, însă, posibilitatea pentru avocații care se stabilesc pe teritoriul României de a solicita admiterea în profesia de avocat în România, în condițiile prevăzute la art. 80¹⁵. Astfel, avocații care profesază sub titlul profesional din statul membru de origine și care își desfășoară activitatea efectiv și cu regularitate pe o perioadă de cel puțin trei ani în România, în domeniul dreptului românesc sau al dreptului comunitar, vor fi admiși în profesia de avocat în România, potrivit procedurii prevăzute în acest articol care preia dispozițiile cuprinse în art.10 al Directivei nr.98/5/CEE și care este aplicabil numai în cazul avocaților ce își exercită dreptul de

stabilire în România, nu și celor care își desfășoară activitatea prin prestare de servicii.

În Secțiunea 1 a fost inclusă și dispoziția referitoare la aplicabilitatea, în mod corespunzător și pentru problemele nereglementate în cadrul noului capitol, a celorlalte prevederi ale Legii nr. 51/1995, astfel încât aspectele care sunt aplicabile și în cazul avocaților provenind din statele membre ale Uniunii Europene și care se regăsesc deja în cuprinsul legii să nu fie reluate.

Secțiunea a 2-a este dedicată avocaților care-și desfășoară activitatea în România, cu caracter permanent și cu titlul profesional din statul membru de origine și cuprinde, pe lângă posibilitatea admiterii în profesia de avocat în România, o serie de alte dispoziții, precum:

- recunoașterea expresă a titlurilor profesionale de origine folosite de avocații din statele membre ale Uniunii Europene care se stabilesc în România;
- obligația înscrierii acestor avocați în tabloul avocaților în România, precum și procedura de realizare a înscrierii;
- modalitățile de exercitare a profesiei în asociere, prevăzându-se astfel, dreptul de a profesa în România în toate formele de organizare prevăzute de legea română și disponibile pentru avocații români.

Secțiunea a 3-a cuprinde regulile specifice de desfășurare a activității de avocat prin prestare de servicii. Astfel, a fost preluată dispoziția din art. 4 al Directivei nr. 77/249/CEE, potrivit căreia, în cazul prestării de servicii, trebuie eliminată orice condiție privind înscrierea într-o organizație profesională din statul respectiv, exclusiv în ceea ce privește prestarea serviciilor.

De asemenea, au fost precizate regulile de conduită profesională și răspundere disciplinară, diferite în cazul prestării de servicii față de cazul exercitării dreptului de stabilire pe teritoriul României.

În ceea ce privește intrarea în vigoare a legii, aceasta este data aderării României la Uniunea Europeană, dată de la care se va aplica și aranjamentul provizoriu propus de Uniunea Europeană în sensul că pe o perioadă de 7 ani de la data aderării,

libera circulație a lucrătorilor, deci și a avocaților, este restricționată – fără a crea o situație mai defavorabilă decât cea existentă la data aderării – în condițiile în care nu se prevede altfel prin convenții bilaterale.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.